

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÒDICH CATALANISTA

Any 4.— Núm. 131.— Diumenge 15 de Febrer de 1903.

LO QUE VOLEM

«Volém la llengua catalana ab caràcter oficial y que sian catalans tots los que desempenyin càrrechs públichs: volém Corts catalanas, no sols per estatuhir nostre dret y lleys civils sino tot quant se refereixi á la organizació interior de nostra terra: volém que catalans sian los jutges y magistrats y que dintre de Catalunya's fallin en última instancia ls plets y causas: volém ser árbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volém, en fi, la facultat de poder contribuir á la formació del exercit espanyol per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y establint que la reserva regional forsose presti servey tan sols dintre Catalunya.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897).

Desvetllament

Mentres mitja Espanya segueix adormida sota'l pès aclaparador de la seva decadencia, sense que las desfetes la conmoguin ni abastin a redressarla los vicis historichs d'una administració corrompuda, Catalunya aixeca la seva veu de protesta contra'l règim imperant. En la major part de las comarcas catalanas, per no dir en totes, s'hi deix sentir l'empenta del regionalisme que porta alenadas d'esperansa, revifaments sanitosos que mellorarán lo present y asseguran lo pervindre del nostre poble. Las properas eleccions legislativas ne serán a bon segur una bella mostra d'aquest fet que ja sols negan, imbuits per l'odi y l'impotencia, los qui han viscut tant temps satisfets sos egoismes personals, amparant l'immoralitat y l'injusticia y escampant arreu la mala llevor d'una política cessarista, incapacitada pera'l bé, pròdiga en trastorns y desgracias de tota mena.

No és pas aquest quarter conegut en lo mon oficial ab lo nom de *provincia de Tarragona*, ahont menys s'han sentit los efectes del centralisme. Contemplèmla per un moment aquesta *provincia*, y haurèm de tancar los ulls de pena, pera no veure l'abandono y la miseria escampats en un a l'altre confí, en tots y cada un dels rams de l'administració pública. Desatose los serveis més principals, sense carreteras ni medis de comunicació, sense auxilis l'agricultura, sense protecció positiva'l comerç y l'industria, l'energia privada, l'iniciativa particular, és incapassa de realisar quelcom práctic, perquè si prova d'alsar la testa, l'enfonza la ma feixuga del centre que's complau en desbarbar qualsevol empresa que porti un fi enlairat.

Se pot ben dir que fóra de la recaudació dels impostos, los guborns no se'n preocupan pas de nosaltres; y en aquest ram odiós, quantas injusticias poden observarse, quantas cupos de consums exageradissims, quantas *tipos* contributius sense rahó d'ésser, quantas exigencias arbitrarias y quantas entrebanchs anorreadors! No hi ha poble per petit, per insignificant que sia, que no pugui exhibir una llarga corrua d'agravis, de vexacions, de veritables crims contra tot lo més sant y sagrat.

Pobles de Catalunya, a la fi, aquest sol caràcter és prou pera que l'acció centralista se mostri aquí ab tota la seva forsa destructora. Las oligarquias uniformistas ja que no han pogut arrebar ab quatre segles de dominació la personalitat catalana, sembla que's vulgan entretindre en situarnos per fam, unas vegades robantnos las suhors del treball y altres despolbant los nostres camps pera llenyar a la joventut a quiméricas aventuras.....

Però la mateixa energia que'ns ha fet aguantar tanta ignominia sense decaure, sense perdre'l seny quantas ocasions y motius hi ha haguts pera llensarnos a la desesperació; la mateixa energia que'ns ha fet conrear las montanyas y aprofitar fins a l'última gota l'aigua dels nostres rius, nos assenyala avuy un camí dreturer pera rompre d'una vegada ab los lligams y xarxes perfidiasas de la política espanyola. Lo regionalisme, aquesta idea salvadora que ha esclatat al bell mitjà de la terra catalana, és la via que estèm obligats a seguir si l'instint de conservació no ha desaparegut de nosaltres.

Y'l regionalisme'ns diu que no havèm pas de tolerar que a las Corts de l'Estat espanyol nos representin mercaders polítichs que venen lo seu vot per unas quantas engrunas d'influencia, que no tenen valor civich ni patriotisme pera protestar airats quan se trepitjan los drets de la Patria, que no parlan ni senten com nosaltres parlem y sentim, y que fan befa de las nostras més sagradas afecions,

Y sino, vegin: ¿Què dirian los esmentats elements tradicionalistas si se'ls hi proposés la presentació d'una candidatura que ja está conforme ab la llur doctrina, però que en cambi vol implantarla prescindint de la persona y dels drets de Don Carles a la corona d'Espanya? Certament que ab tal caràcter ni la presentarian ni la apoyarian. ¿Y perquè? Perquè no fóra carlina.

Donchs eusaquí lo que han fet los regionalistas barcelonins ab la candidatura de l'ilustre regionalista en Mella, com ho farien los dels demés districtes ab aquest y ab qualsevol altre, que encara que de diferent partit, estés en las mateixas circunstancias de l'esmentat. En Mella no és catalá, y aquest mot indica prou y massa que no pot ésser un candidat regionalista de Catalunya; cosa que estèm convensuts que'l mateix Mella, conseguint en sos principis, és lo primer de compendrehó. Los referits tradicionalistas haurian de tenir en compte lo que'ls hi diem més amunt, lo qual los hi demostra que lo que és pera ells la persona y'ls drets de Don Carles, és pera nosaltres l'esperit de las Bases de Manresa, lo regionalisme ab tot lo significat de la seva paraula, profonament catalá.

ES DE LLEY

Lo regionalisme a Catalunya pera que sia com cal, deu ésser profonament catalá; tot quant se fassi en sentit contrari, tot és en detriment del verdader concepte de l'idea del regionalisme, idea que pera nosaltres és la mateixa que defensen ab lo nom de nacionalisme Irlanda, Polonia, Hungría y Bohemia, y ab lo de federalisme o particularisme Alemanya y altres pobles d'Europa y d'América. Y tant és aixís, que aquesta mateixa idea, al concretarse aquí Catalunya, l'havèm anomenada catalanisme, paraula que literalment significa amor a tot lo catalá.

Es donchs, de lògica y de necessitat que'ls regionalistas catalans treballin en aquest bon sentit. Y ho és també, per altra part, perquè l'esperit de la nostra idea, sintetisada en las Bases de Manresa, diu ben alt que'ls qui las van inspirar y las orientaren ja'l tenian com fita inaborrable y indiscutible. Es per això que hi llegim, a més de que la llengua catalana será l'oficial a Catalunya y aquesta ha de tenir una completa autonomia administrativa y política; lo que «sols los catalans; ja ho sian de naixensa ja per virtut de naturalisació, podran desempenyar a Catalunya càrrechs públichs...», aspiració confirmada pel manifest de «L'Unió Catalanista» del 16 de Mars de 1897, que serveix de lema al nostre periòdich, y que diu: «que sian catalans tots los que desempenyin càrrechs públichs».

Aquesta exigencia, que és de sentit comú, donchs ningú més bé que'ls qui están naturalisats o són fills de un país podran conèixer las sevas necessitats y'l seu modo d'ésser, la tenen totes las nacions y tots los pobles que gaudeixen d'una personalitat definida y tenen govern propi y autònom; y Catalunya és ben posat en rahó que també la reclami, com a poble que, per dret natural, deu figurar entre'l concert de las nacionalitats que lluitan pel regoneixement de llur antiga llibertat y autonomia. Això, dins lo concepte de regionalisme, és de lley. Y pensar lo contrari, creyèm, per lo mateix que hem dit, que és no ésser prou regionalista y donar a n'aquesta paraula un sentit que realment no té, com li han donat, molts cops, los partits governamentals d'Espanya, y fins los de l'oposició malgrat llur afinitat ab lo catalanisme.

Y fem aquesta darrera afirmació, perquè ara mateix ab motiu de dirse que era incompatible la presentació d'un candidat a Corts, qui, anomenantse regionalista, se presentés per algún districte de Catalunya ab tot y no ser catalá ni tenirne la naturalisació, alguns elements tradicionalistas han aixecat lo crit fins al cel, protestantne y bescantant massa grollerament, per cert, als regionalistas que han defensada aquesta doctrina que és l'inspirada, com hem vist, per la mateixa idea del regionalisme y pel mateix esperit de la nostra reivindicació. Qui no pensa aixís, és ben segur que no vol pas un regionalisme profonament catalá; voldrà un regionalisme, tot lo més semblant al de la *bien entendida*. Los nostres diputats han de ser catalans, del contrari, deixariam d'ésser regionalistas.

Y sino, vegin: ¿Què dirian los esmentats elements tradicionalistas si se'ls hi proposés la presentació d'una candidatura que ja está conforme ab la llur doctrina, però que en cambi vol implantarla prescindint de la persona y dels drets de Don Carles a la corona d'Espanya? Certament que ab tal caràcter ni la presentarian ni la apoyarian. ¿Y perquè? Perquè no fóra carlina.

Donchs eusaquí lo que han fet los regionalistas barcelonins ab la candidatura de l'ilustre regionalista en Mella, com ho farien los dels demés districtes ab aquest y ab qualsevol altre, que encara que de diferent partit, estés en las mateixas circunstancias de l'esmentat. En Mella no és catalá, y aquest mot indica prou y massa que no pot ésser un candidat regionalista de Catalunya; cosa que estèm convensuts que'l mateix Mella, conseguint en sos principis, és lo primer de compendrehó. Los referits tradicionalistas haurian de tenir en compte lo que'ls hi diem més amunt, lo qual los hi demostra que lo que és pera ells la persona y'ls drets de Don Carles, és pera nosaltres l'esperit de las Bases de Manresa, lo regionalisme ab tot lo significat de la seva paraula, profonament catalá.

Mes sembla impossible que aquestas nostras rahons surtidas de la mateixa naturalesa del regionalisme catalá hagin sigut calificadas, per alguns periòdichs de la premsa carlina, de provocativas y insidiosas; ab lo qual nos demostran o bé la seva mala fè de sectari, que no creyèm, o bé que no entenen tot l'alcans de la idea regionalista, en quant defensen principis contraris a la mateixa.

Y en fi, si'l regionalisme dels carlins no entén aquesta idea tal qual la havèm exposada, nosaltres, fundantnos en lo sentit comú y en la tradició de Catalunya, si; entenèm que cada regió ha de portar al parlament espanyol representants que sian fills o naturalisats en la mateixa, respectivament, que és com sentirán l'esperit y'l caràcter d'aquesta ab la nostra convivència. Y això pera'l catalanisme, ho repetim, és de lley. Aquest y no altre és lo motiu perquè'ls regionalistas barcelonins van considerar, donadas las ideas regionalistas d'en Mella, incompatible la candidatura d'aquest per aquella circumscripció, per més que hi hagi qui li convé dir, ab tota la mala fè y la mala sombra, tot lo contrari.

CONSIDERACIONS

Dels demòcratas que malgovernan o desitjan malgovernar l'Espanya, ho podèm esperar tot menys ideas prácticas y projectes que tendeixin al progrés y a la cultura; res que porti al nostre ànim pessimista després de tants desacerts, un poch de tranquil·litat. Ara a darrera hora un exministre desacreditat com tots los exministres espanyols, lo senyor Canalejas, que no s'ha distingit com a governant més que per sos discursos inflats y buits en los debats parlamentaris, ha entonat un himne de alabansa a l'Estat tot, a l'Estat omnipotent, y al mateix temps que s'ha declarat socialista dinástich, ha tingut la patxorra de dir que'ls individualistas tenen lo cervell petrificat. Això deu ésser lo darrer progrés democràtic.

Ja tenim socialistas dins de tots los partits polítichs, desde'ls conservadors fins als exrevolucionaris, y las grans masses populars, per desgracia, quasi sempre van cayent en lo parany que'ls hi tenen preparats sos falsos redemptors. Aqueixos redemptors del proletariat que pretenen redimirlo ab las sevas doctrinas, están tan poch compenetrats de las necessitats de la classe treballadora y en viuen tan allunyats que may lo nostre obrer trobará la més petita satisfacció entre'ls buròcratas que li falzejan las sevas necessitats y bonas

aspiracions. La burocracia y'l proletariat com són duas corrents molt diverses, l'una d'oli y l'altre d'aigua; la primera sempre tendeix a passar per sobre de la segona, lo buròcrata sempre viurá a costa del que treballa y produeix, sigui obrer, sigui capitalista.

Ja és hora de que la nostra classe treballadora se tregui la vena dels ulls y sàpiga orientarse. No és de la part de ponent d'ahont té de vindre la seva redempció; d'allí li vindrán impostos que no podrà satisfer, d'allí li exigiran lo sacrifici de la seva vida en aras d'un ideal de mort, y després de tot això sols ne logrará quatre bavarotas perquè s'engresqui y serveixi d'escambell als que volen crear un estat omnipotent per ésser ells omnipotents també. No poden redimir a la classe obrera los que varen sacrificar doscents mil obrers a las colonias y'ls que l'aclaparan cada dia a forsa d'impostos immorals y injustos. Aquestos y'ls seus agitadors de ofici que a costa seva viuen y fan la comedia ab los altres, són los més grans enemichs que sempre tindrán.

Los polítichs espanyols no'n poden ésser d'individualistas com tampoch poden ésser ni serán may autonomistas. Predican un Estat absolut perquè ells són l'Estat, però no un Estat absolut perfecte, sino anèmich y despòtic, pobre y autoritari; un fidel reflexo de la seva rassa idealista y estacionaria. Combaten y combatiran sempre l'autonomisme, perquè l'autonomia significa la desmembració de molts de las atribucions de l'Estat y ells volen que l'Estat sigui tot seu. Per això ara tiran cap al socialisme, però no un socialisme científich, sino un socialisme barato, un socialisme de llustrina.

RIFA D'HOMES

De diumenge ensá, en quantas llars catalanas hi regna la desolació y la tristesa! Lo fill gran, aquell fill pujat ab tant cuidat y amor, l'esperansa dels pares vells o xacrosos, ha caigut soldat: L'Estat egoista y despota se l'emportará a servir tot just ara, quan comensava a descansar als pares, quan fort pera'l treball y entenimentat pels anys promètia y assegurava dias de benestar als sers que'l portaren al mon.

No hi fá res que'ls fills d'aquesta terra no hi tinguin la més petita afició a la milícia; no hi fá res que sentin veritable repulsió per la vida de quartel; no hi fá res que son caràcter altiu y treballador no s'avinga a contraure hàbits de servil humilitat y de no fer res.... Vulgas que no, haurán de vestir las colorinas de l'uniforme y subjectarse als manaments rigoristas de l'ordenansa, que al pobre pagès del camp y al modest obrer de la ciutat no li és possible disposar dels trescents duros necessaris pera comprar aquell sér producte dels seus amors, qu'ells han creat y mantingut a forsa de privacions y sacrificis.

Però que's consolín. Dintre de poch desapareixerán las odiosas rifas d'homes y l'irritant desigualtat que representan las redempcions a metálich. La gent de Madrid, reparadora d'injusticias, inspirada per sentiments altruistas, plè'l cor fins a sobreixirse d'estimació a las classes obreras, ha trobat un medi que portará'l consol a totes las llars atribuladas: lo servei militar obligatori.

Tothom a soldat! cridan esgargamellantse'ls defensors del sistema. Tothom a soldat! repeteixen inconcients los defensors dels drets individuals y bona part d'elements obrers enlluernats per las prédicas de falsos redemptors! Y tal com ho cridan y ho pregonan, ho implantarán demá, y tots, rics y pobres, ingressaran al quartel, pera vestir las calsas vermelles y apendre'l maneig de l'arma, barrejats, confosos, sense distinció de classes ni categorias. Aixís l'entenen

la democracia a Fransa y aixís tenim obligació de practicarla a Espanya, simples copistas de tot lo dolent de la vehina república.

Però, y aquell pagès que avuy plora que li arrenquin son fill, aquell treballador de ciutat que pert qui l'ajudava en sas miserias que'n treuran de que'ls rics vagin al servei? Mellorarán de posició o de fortuna? Rebrán quan menys algún consol que'ls recompensi las amarguras morals y las pèrduas materials que pera ells representa la separació del seu fill més estimat?... Veyèu si s'aconsonaria un bon tingués res pera menjar, veient que'ls demés se moren de fam!

Per això'l Catalanisme qu'és doctrina de llibertat y d'amor pels pobles y pels individuos, rebutja d'igual manera'l sistema de rifas actualment en vigor y'l servei militar obligatori. No volèm nosaltres ni l'esclavatge dels pobres en benefici dels rics, ni l'esclavatge de rics y pobres, que ningú té dret a obligar que l'home exerceixi un determinat ofici, y la milícia és avuy ofici com qualsevol altre. ¿Li obligan pas a l'oficial que cobra un bon sòu a seguir per forsa la carrera de las armas? ¿Donchs, per quina rahó s'ha d'obligar a l'humil fill del poble que no n'ha de treure'l més insignificant benefici y sobre querecau tot lo pès de l'ordenansa sense la recompensa que'ls altres tenen cada cap de mes?

Lo Catalanisme defensa y defensara sempre'l sistema del servei voluntari. A l'exercit que hi vagi qui hi tinga afició, qui se senti ab vocació pera seguir una carrera que lliga las voluntats y'ls còssos. Los qui s'estimén més respirar aires de llibertat y d'independencia, sian rics o pobres, han de seguir l'impuls de son cor que no s'hi avé ab los uniformes y las ordenansas, y que ab seguretat compliran mellor sa missió d'homes y de patriotas contribuint al desenrotll de las veritables fonts de riquesa d'un poble.

Avuy que tant se proclama la llibertat y s'encomia'l treball, sembla estrany com gent que pensa sostenen respecte de l'exercit teorias que negan aquella llibertat o coibeixen lo treball en totes sas manifestacions. Hem d'esforsarnos, donchs, pera que l'aspiració catalanista en aquest sentit, sia ben prompte un fet. Lo servei militar voluntari és l'única solució veritablement lliberal y conforme ab la Naturalesa.

¿Quomodo sedet sola...

Tarragona, la robusta matrona que ha criat en son si a Papas y Emperadors, que ha hostatjat en son casal a Reis y Princesps, que ha vist coronar sas torres per cent generacions de guerrers y per llarchs anys ha empunyat lo ceptre del poder que l'omnipotent Roma li doná, jau endormiscada en lo sitial de rocas que'ls gegantins ciclops li aparellaren.

Tarragona, l'enamorada del Mediterrani, en va mira sas blavencas onas cridant las naus que fugiren de son port com aus espaordias pel lladre axuriguèt; sols li restan los velers dels pescadors y quatre vaixells que li recordan sas riquesas perdudas.

Tarragona viu endormiscada pel remoreig etern del mar més blau, que ja manso pessigolleja sos peus omplintlos de daurada sorra, ja frèstech y bramolench broda son faldellí ab la nevada punta de sas aigüas, batudas en lo rocallam de son trono, rebejantla, sens poguerli trencar la són que fa temps la té ensopida.

¡Pobre Tarragona! Sos fills no l'aiman; quan era rica y felis voleyan a l'entorn com papellóns a la llum, però quan l'han vista pobre y malalta, ans de consol li han dat torment augmentant sas penas, robantli preuadas joyas: li han arrencat de

ORNAMENTS D'IGLESIA

DE LA
ANTIGA FÀBRICA
de SEDERIAS Y TALLER
de BRODATS
DE
Fills de Miquel Gusi
BARCELONA

Artística pera Salóns
en Bronzo

J. CABALLÉ Y GOYENECHÉ
TARRAGONA

Teléfono, 42

Teléfono, 22

RAMBLA DE S. JUAN Nº 48

Bronzo-Or
Plata Santamaría
de la casa

R. y R. Santamaría
BARCELONA

ORFEBRERÍA RELIGIOSA

son pit la Normal y fins la Mitra
isacrilechs! los hi feya goig.
Què't queda? L'ossamenta gegantina
de ton còs poderós un dia y ara
flach y macilent rosegat per negre
corch que't condum y't mata: sols te
resta la perla del Seminari y'l diaman-
tant de l'Institut, l'arnas plenas de
vida ahont los jovincels fabrican las
brecsas que han d'endolcir los po-
bles de nostra terra. Per tas plassas y
carrers sols se veuen gent de ploma,
gent d'espana, gent d'hàbits, sols se
senten campanas d'iglesias, músicas
marciais, salmodias; sols se veu fum
d'incens y'l fredor, y soletat, y pisos
de llar apagada dels que fugen cer-
cant la vida que aquí no troban, y
botigas que's tancan, semblant sas
portas negras llagas de bon còs que
mor d'atonía.

Ahont són los obrers que com los
glòbuls vermells pujan y baixan per
las arterias de la ciutat, portant la
vida als recòns més apartats?

Perquè no conou l'aire'l toch
de cent campanas de fàbricas, que
ab piuladissa amorosa cridin al tre-
ball a l'obrer?

Perquè's gisquets de las sirenas no
mostran que ja'l vapor, empresonat
s'escapa donant moviment y vida als
monstres de ferro?

Perquè xemeneias de fàbricas no
vomitan per sas golas glopadas de
fum que pugi al cel com a mística
ofrena de l'home que ab la suor de
son front menja'l pa que'l alimenta?

Oh, Tarragona! Sols pot curar ta
anèmia ferro de màquines, carbó de
pedra y oli per encebar èmbols y en-
granatjes.

Que tos fills matini lo corch que
mina ta existencia, lo maleit indife-
rentisme, que s'uneixin, y moguts
per l'amor a la terra que'ls ha vist
naixer treballin per son bé, y Tarrago-
na renaxerà de sas cendras més
hermosa y més rica, tenint dias més
gloriosos que'ls que tingué en l'an-
tigó, segòns contan las planas de sos
anals.

Las ciutats y vilas que tenen co-
mers, industria y fàbricas, als estor-
sos de sos fills ho deuen, puig no són
cosas que naixin de la terra com naix
lo bort bolet.

Què falta a Tarragona? Desde'l
palau que s'alsa al cim de la ciutat
fins las casas que colgan son peu
en la sorra, tothom sab ahont nian
foras potencials en lo cap, en lo cor
y en la riquesa que bastan pera curar
los mals que han portat a nostra
aimada ciutat a l'estat que tots de-
plorèm.

A fóra la fredor que'ns paralisa, y
fóra l'indiferencia que'ns separa; a
fóra l'egoisme que mata la germanor
y despertant inteligencias que s'ador-
man, y movent voluntats paralisa-
das y cercant riquesas amagadas,
fem carrils, aixequèm fàbricas, im-
plantèm industrias, que dins los
murs de Tarragona hi ha'l poder,
l'influencia, la sabiduria y la riquesa
necessaris pera fer tots aquestos mi-
racles.

Avant sempre y unió.
JOAQUIM PANADÉS.

En Marián Vayreda

Ab la mort de Vayreda ha desapa-
rescut una de las personalitats més
grans de Catalunya. Com a catala-

nista era serio, convensut y entu-
siasta, y després d'haver militat en
lo partit carlí desde sa joventut y
lluïtat en pró d'aquestas ideas durant
la passada guerra civil, poguent més
son amor al passat y al present de
Catalunya que als ideals lligitimistas,
abrassá com a fervorós apòstol
l'ensenyá gloriosa de la causa catala-
nista. Ha mort jove encara y quan
era una verdadera esperansa pel na-
cionalisme catalá.

Germans seus eran lo paisatgista
montanyench En Joaquim y'l gran
botánich N'Estanislau, y com ells
després de figurar en primera fila en-
tre ls catalans que més han sobres-
sortit en lletras, arts y ciencias, ha
tingut de pagar son tribut a la terra
abans d'acabar sa tasca grandiosa.

La familia Vayreda ha donat més
d'un dia de gloria a la seva patria.

La producció en la qual doná a
conèixer lo seu nom com a literat
fou en los recorts de sa primera jo-
ventut «Recorts de la darrera carli-
nada», obra en que hi ha tons des-
criptius d'un vigor y forsa potentis-
sims. La seva novela «Sanch nova»,
premiada en los Jochs Florals de 1899
és una producció que deixa per sí
sola'l nom d'en Vayreda entre els
primers novelistas del renaixement
catalá. Encara recordem la lectura
donada per son autor en la vetllada
del Centre Excursionista en honor
dels poetas premiats en los Jochs
Florals, del capítol de la seva novela
en lo qual trassa d'un modo magis-
tral una gran batussa en la que van
a la barreja bestias y personas.

Segòns sembla, en Vayreda deix
un'obra pòstuma, una novela que's
titula «La punyalada». Ha mort sen-
se poguer gaudir los lligitimas espe-
ransas que tenia posadas en la seva
darrera producció.

Déu premii sa constancia y son
amor patri.

Comentarios

Cosas de casa

Afortunadament la vaga de Reus
s'ha acabat, després de tants dias de
esmortuiment en una ciutat tan sim-
pática y treballadora. Aquí fá temps
que de fet estém mitj en vaga per la
crisis general que atravessa'l país y
en completa vaga de regidors caciquis-
tas. Aquesta darrera fins a cert
punt és simpática y tothom veuria ab
gust que'ls regidors conservadors no
possessin may més los pèus a cá la
ciutat, puig la població'n surtiria ben
guanyadora.

Perquè s'han declarat en vaga, pre-
guntan? Per exigir, primer: la vara
d'alcalde, y segon, llibertat completa
pera mangonejar al seu gust. Com
aquestas condicions no las aceptan los
patrons, los regidors de referencia
han trobat més cómodo deixar d'as-
sistir a l'Ajuntament, probant ab
aquesta actitud que'ls caciquistas sols
van al municipi a fer politica y no a
veillar pera'l prompte despatx y bona
marxa dels interessos comunals.

Endemés los ossos que quedan pro-
vinents de la celebre Liquidadora y
de la desastrosa gestió fusio-conserva-
dora, que'ls roseguin los que cap cul-
pa hi tenen, que ells, los caciquistas,
prou se cuidaran de tornar a l'Ajun-
tament quan hi hagi algún diner pe-

ra apujar sòus y crear novas plassas
ahont colocal als inútils.

Sòrt que'l poble comensa a conèi-
xerlos y és segur que quan hi hagi
novas eleccions, dels caciquistas no
se'n cantarà gall ni gallina.

Com ja anunciarem en lo darrer
número, la Diputació ha aumentat
en 21.000 pesetas la part que per
contingent provincial té de pagar lo
nostre Municipi.

Sembla que la Diputació ha prè
lo sistema d'alguns sastres que car-
rgan als bons pagadors lo que'ls hi
quedan a deure los que tenen lo vici
de no pagar may, y ha fet lo següent
compte: si'ls gastos pujan, per exem-
ple, cent mil pesetas y solzament se'n
cobran 80.000 dels Ajuntaments que
pagan degudament, carregarem a
n'aquestos un vint per cent y aixís
obtdrèrem las cent mil que'ns fan
falta.

Tan greu o més que això és que
la Diputació sembla té'l projecte de
embargar al Municipi per la cantitat
que actualment se li deu, malgrat
havèrseli pagat fá pochos dias una
bona cantitat a compte y saber que
l'Alcalde fá'ls possibles pera posar-
se'l corrent.

S'ha de tenir en compte que Tar-
ragona venia pagant ab puntualitat
lo contingent y que si ara s'ha re-
tras, at és ab motiu d'haverse tingut
d'atendre'ls compromisos contrets
per la vinguda y instalació de la di-
tosa liquidadora, és a dir, que si no
s'ha pagat la totalitat del contingent
no és per falta de bons desitjos, sino
per falta de diners, molt al contrari
de lo que fan altres pobles de la pro-
vincia que tenen ja per vici no pagar
ni d'hivern ni d'estiu, y als quins la
Diputació res los hi diu ni'ls amen-
nassa ab l'embarg.

Creym, donchs, que l'Ajuntament
sabrà procedir ab energia fent com-
pendre a qui sia que de cap de las
maneras pot suportar aquell augment
y que en cas de no ésser atesas las se-
vas rahòns, farán bé els regidors
abandonar la casa de la vila, y aquest
sí que seria motiu justificat pera
allunyarsen d'aquella casa.

Armonías liberales

Després de las mitjas solas y talóns
que la colla més bullanguera del partit
lliberal, posá al latós programa
redactat per en Montero Ríos, sem-
blava que per conveniencia mútua
apareixerian los ex-ministres comple-
tament units, encara que no més fós
pera guardar las apariencias; però
nos surt ara en Montero, ab que no
vol firmar la circular electoral de la
junta que's comenarà pera dirigir lo
tinglado... de l'encasillat. Aquest re-
fusament ha posat furiosos als Vega
d'Armijo y Morets que treballan pera
fer la trabeta a l'ilustre gallego en
això de la quefatura.

Ab circular o sense circular, ja déu
sapiguer en Montero'ls diputats lli-
berals que sortiran de las urnas, per
obra y gracia del ministeri de la Go-
bernació, qu'és l'encarregat d'expres-
sar la voluntat de la nació. Y com lo
país está d'allò més agrahit d'en
Montero Ríos, tant per l'oportunitat
en retreure lo quènto de Meco, que
sinó'ns aconsolá de la pallissa rebuda
no hi faltá gaire, com per lo bé que
engiponá lo tractat de París, és casi
segur que la voluntat nacional, de-
signarà quefe a en Montero y li asig-
narà en lo nou Congrés 50 ó 60 di-
putats que són los que's necessitan
pera'l joch de l'oposició contractada.

En Moret, Vega d'Armijo y algún
altre, probablement farán rarasas,
però com tots necessitan del presu-
post, lo patriotisme'ls farà callar. Y
sinó ja ho sentirán a dir.

Doctrina de Monroe

Allá a l'extrèm del mar
N'hi ha una nació extranya
Que's diu Estats Units,
de trista recordansa.
Un ditxo molt xamós,
Que de memoria l'aben,
(De Monroe diu qu'és)
Conté aquestas paraulas:
«L'America será
Per gent americana,
Y tot lo d'eix país
Té d'ésser pels de casa.»
Això, si's tradueix,
Vol dir parlat en plata:
Jo m'ho menjaré tot,
Lo méu ab lo dels altres.
També aquest pensament
Hi ha qui sab ferlo a Espanya;
La gent d'allá a Madrid
També ho fan com los yanquis.
Primer, diuen, soch jo
Y'l pròxim que s'espanye,
Si no poden menjar
Que's morin tots de gana.
També aquells saben dir
«Espanya és tot per naltres»
Y ho diuen ab vritat
Com los de l'altra banda.
Aqui nostras suors
Seguit forman riuada,

Que prompte's va tornant
Bitllets del Banch d'Espanya.
Y aixís s'engreixan molts
Que tot lo dia jauen,
Mentres que'ls provincians
anèm de cap a l'aigua.
Aixís se van veuen
Entre naltres dos castas,
Uns que's moren de tips
Y altres que boy s'aguantan.
Per això naltres volèm
Que'l centralisme acabi,
Perquè si no és aixís
S'ha d'acabar l'Espanya.
La patria no pot ser
D'uns quants vinya tancada,
Ni's fan pas las nacions
Sols pel profit de quatre.
Tiraho tot cap allá
Lo que'ls de fóra ganyan
No pot ser may de lley,
Ni és pas lo que Déu mana.
Com pot subsistir un còs,
Si la sanch que s'escampa
Pel mitj y pels estrèms?
Al cor volgués quedarse?
Los pobles també aixís
Avant se diu que marxán,
Quan la prosperitat
A tots se vèu que alcansa.
La patria té d'ésser
De tots sos fills la mare,
Peró a Espanya avuy
La fan ésser madrastra.
Nosaltres solzament
Hem de guanyar los quartos
Per mantenir ganduls
Que encara ns fassin ganyas.
Creuen los de Madrid
Que aquí hi ha un'altra rassa
De gent que val molt poch
De gent que no hi vèu gaire.
Per això ns venen tractant
Fá temps com ruchs de càrrega,
Posantnos al demunt
A poch a poch l'aubarda.
Ells saben que existim
Perquè ho han vist al mapa,
Y perquè al pressupost
Nos fan esquitxá'ls quartos.
Però nostras costums
Encar han d'estudiarlas,
Per això ns van enviar
Per eix motiu al Dato.
Tal volta creyan ser
Un poble de salvatjes
Que han descobert de poch
Los pares de la patria.
Prò'l veure si podèm
Seguir ab tots los pagos,
Això no cal mirarho:
Si no's paga, que embarguin.
Convé que posin greix
Los polítichs de casa.
Si'l poble's mor de fam,
Ja farán enterrarlo.

BERENGUER.

CARITAT

Projecte de Reglament

que l'Ajuntament de Tarragona en
virtut de l'article 1.º del R. D. de
14 de Juny de 1891, presenta pera
la seva aprobació a l'Illm. Sr. Go-
bernador civil de la provincia.

(CONTINUACIÓ)

CAPÍTOL VII

Creació, organizació y reglament de la Casa de Socors

Article 33. Plenament convensut
l'Ajuntament de Tarragona de que'l
consultori adoleix de molts defectes,
entre altres los de falta d'equitat y
justicia, aixís com d'insuficiencia per
donar la deguda assistencia als acci-
dents fortuits que ocorreixen a diari
y a tota hora a la ciutat y son terme
municipal, ja que dit consultori no
té servei permanent, ha cregut del
seu deber, dats los sentiments d'equi-
tat, justicia y caritat que sagellan los
seus actes, abolirlo y crear una casa
de socors ab servei bastant y perma-
nent. A dit objecte, y sabent a ciencia
certa que l'hospital de Sant Pau
y Santa Tecla d'aquesta ciutat, pa-
teix, com a més culminant, del de-
fecte de servei permanent, entra
en tractes ab la Junta d'aquest benèfich
establiment, per considerar que acob-
blats, lo personal del municipi ab lo
d'aquella santa casa, podrián de com-
mú acord, fundats abds en los sen-
timents caritatius que'ls caracteri-
san, crear un servei permanent de
una casa de socors, beneficiós per lo
objecte que cada una persegueix.
Celebradas las imprescindibles en-
trevistas han aprobat l'organización y
reglament baix las bases següents:

1.ª La Junta de l'hospital cedeix
los baixos que actualment ocupa'l
metje de la casa, tot lo personal mè-
dich numerari y supernumerari,
practicants numeraris y supernume-
raris, lo porter o conserje y las ger-
manas de la Caritat, aixís com se
compromet a dar los aliments y vi-
necessaris, y cedir los llits de las sa-
las de l'hospital que convinguin pera
los accidentats que recorrin a la casa
de socors.
2.ª L'Ajuntament se compromet
a l'arreglo del lloch, cedit per la Jun-
ta de l'hospital, fenti un despatx
pera'l metje de guardia, sala de cu-
racions y operacions montada mo-
destament bé, però sens qu'hi falti
res de lo que'ls coneixements quirúr-
gichs actuals ensenyan; un armari

per gasas, benas, cotóns, etc. o si-
guin materials de curació, que cor-
rerá del seu càrrech; un modest de-
partament pera'l practican, un altre
pera'l porter o conserje, una habita-
ció per enfermeria ab dos llits, un
final ab creu roja pera'l portal y la
instalació de telèfono. Cedir a l'en-
semps tots los metjes y practicants
municipals, aixís com un porter o
conserje pera que puguin tornar ab lo
personal cedit per la Junta de l'hos-
p tal.

3.ª Aqueixa casa de socors creada
a Tarragona prestará serveis mèdich-
quirúrgichs en tots los accidents for-
tuits o casos de medecina y cirugia
d'urgencia en que's deman' a ussill-
o s'acudeixi a dit establiment, pres-
tantse solzament los primers aussills,
trasladant després als socorreguts a
casa seva o a l'hospital, a no ser que
l'excessiva gravetat obligués guardar-
los temporalment en los llits de l'es-
tabliment; los aussils facultatius po-
drán prestarse, quan aixís convingui
per imminent perill, a domicili.

4.ª Los accidentats que hagin ha-
gut de sufrir operacions d'importan-
cia a la casa de socors, podrán se-
guir allí fins completa curació sem-
pre que l'èxit de la cura dependeixi
d'això.

5.ª Los serveis facultatius que's
prestin a dita casa de socors serán de
franch en tots los casos y per tots los
malalts, rics o pobres. L'assistencia
a domicili será de franch pera'ls po-
bres de solemnitat; los rics pagaran
lo metje que'ls hi presti'l servei.

6.ª Lo servei será constant de dia
y de nit, constituint la guardia un
metje, un practican y'l porter o con-
serje. Lo servei de dia será, en totas
las èpocas de l'any, de las set del ma-
tí a las set de la tarde, comprent lo
de nit las dotze horas restants.

7.ª Lo repartiment d'horas de
guardia, será fet pel senyor Inspector,
com queda indicat; però tindrà en
compte de senyalar menys horas de
servei al personal supernumerari que
al numerari, ja que aquest cobrará
sòu y aquell únicament sos serveis
li servirán de mèrits, que se li tin-
drán en compte a l'ocorre una va-
cant, ja a l'hospital ja al municipi.

8.ª Lo personal de guardia solza-
ment podrà surtir de la casa de so-
cors, en los casos previstos en la con-
dició 3.ª y segon paragraf de la 5.^a
y en circunstancias apremiantes.

9.ª Los metjes estarán obligats a
fer la guardia a las horas que se'ls
senyalin, durant las quals cumpliran
y farán complir tot lo que aquests
reglaments disposin, prestar lo servei
facultatiu que exigeix la misió de l'es-
tabliment, portar y custodiar lo lli-
bre registre de que parla l'article 15
del capítol II, cuidaran de que's guar-
di'l degut ordre a l'establiment, do-
nant part a l'Inspector de las faltas
que observessin y fentse responsable
de las que podentlas evitar no las ha-
guessin evitar; enviarán a l'alcalde un
estat mensual dels serveis prestats a
la casa y demanaran a l'Inspector ab
la deguda anticipació'ls medicaments
y demés efectes.

10. Los medicaments y material
de curacions, com són cotóns, gasas,
benas, etc., serán servits pels apote-
caris convinguts: ab lo municipi per
l'assistencia domiciliaria segòns la ta-
ri'a mínima adoptada, tornant per
mesos, comensant pel que porti més
anys de residencia a la ciutat y ac-
bant pel que menys ne porti.

11. Los metjes, en lo llibre re-
gistre, anotarán totas las assistencias
prestadas a la casa de socors ab lo
númer d'ordre, fetxa o sigui any,
mes, dia y hora d'entrada y sortida,
nom y apellidos, naturalesa, edat, es-
tat, ofici, domicili, diagnòstich, trac-
tament, especificant las operacions
practicadas; y per fi las observacions
que's creguin oportunas, autorisant
tots aquestos dats ab la firma del
metje al moment d'entregar la guar-
dia al que'l rellevi.

12. Los metjes a l'acabar la guar-
dia darán compte per escrit a l'In-
spector de tot quan hagi ocorregut,
encara que no hagi ocorregut res
vindrán obligats a comunicarlo aixís
per escrit.

13. Si las faltas comesas ho fossin
pel personal de l'hospital a la casa
de socors o en los serveis encomen-
nats a n'aquesta casa, l'Inspector las
posará en coneixement de la Junta
de l'hospital pera que apliqui'l correc-
tiu que ab justicia cregui convenient,
y si las faltas fossin comesas pel per-
sonal del Municipi ab los serveis de
l'hospital, la Junta d'aquell establi-
ment ne donará compte a l'Ajunta-
ment, pera qu'imposi las correccions
reglamentaris que consideri de justia.

CAPÍTOL ADICIONAL

Article únic. Considerant que
l'Ajuntament y Junta de l'Hospital
creant lo servei mèdich-farmacèutich
per l'assistencia de niciliaria en la

Pastillas Morelló

Obran per inhalació dels agents antisséptics, anti-catarrals i anti-asmàtics que's des-
prenen mentres van desfentse per la boca. Curan la **TOS, REFREDATS, BRONQUITIS,**
AUFECH, CATARROS, RONQUERA, ABCESSOS PULMONARS, etc., etc.
Farmacia de l'autor, Porta de l'Angel, 21 y 23 Barcelona

Comissions y Representacions

DE PRODUCTES NACIONALS Y EXTRANJERS

Centre d'Informació Comercial

Sixto Villalba.—TARRAGONA

forma establerta en aquests regla-
ments, y la casa de socors ab las
condicions en los mateixos estampa-
das, ho fan convulsos de la necessi-
tat deixada sentir per molt temps en
aquesta ciutat, se senten orgullosos
d'haver pogut organitzar assistencia de
tant de profit per pobres y rics; però
no duptant que la tal creació ha de
acarrear gastos de dificil cubrir, dat
l'estat precari d'una y altra entitat, es-
peran de las familias acomodadas, es-
pecialment, y del públic en general,
que ajudaran ab limosnas per sufra-
gar los gastos que ditas creacions y'l
seu ulterior sosteniment han de re-
portar, sobre tot per mellorarlo com
està en l'anim de las entitats com-
promesas.

Pera facilitar l'alcans de las almoi-
nas, a més de suplicar a la premsa
local una bona campanya en aquest
sentit, imprimirà l'Ajuntament aquest
reglament pera regalar alguns exem-
plars a todas las associacions benéficas
y clero d'aquesta ciutat, aixis com
també imprimirà las llistas anuals
de pobres y las repartirà igualment,
perquè aixis sabent ahont són las
necessitats, més fàcilment acudir al
seu aussili.

Aixis varen ser aprovats aquests
reglaments per l'Excm. Ajuntament,
en sessió de... y per la caritativa
Junta de l'hospital en sessió de...
A. RABADA

NOVAS

Per consideracions de certa mena,
retirém lo que havíam escrit contes-
tant a *La Avanzada*.

Ahir devia reunir-se'l Comité pro-
vincial del partit lliberal (fracció Ma-
rianao) pera acordar la línia de con-
ducta que'ls hi convé seguir, en vista
del llo que han armat a Madrid los
pretendents a la quefatura del partit.
Sembla que hi ha l'idea d'aguantarse
al paio entre Montero Rios y Moret
a fi d'inclinarse del cantó... de la
Gaceta.

Las ordres rebudas de Madrid, són
de fer molta democracia que'n Ca-
nalejas no'ls hi passi a la devantera.
Total res.

Fà pochos dias se celebrà a Mora
d'Ebro una important reunió de las
més significadas personalitats del dis-
trict, acordantse dar *carpeleso* a
certs senyors estranys al districte y
que aspiraran a l'honor de represen-
tants a la Diputació provincial.

També's tractà de Diputat a Corts
per Gandesa y... ja ho sentirán a dir.

L'Ajuntament ha acordat celebrar
las sessions a dos quarts de quatre de
la tarde. Tal vegada resulti l'hora
poch comoda; però com la resolució
oobeix al desitj d'economisar gas, cal
mirarla ab simpatia. També ab lo
mateix fi's vol cambiar lo gas per elec-
tricitat en l'iluminació del Castell de
Pilat.

Invitats per nostre Reverendíssim
Sr. Arquebisbe's reuniren lo dijous
passat en lo Palau, més de cinquanta
personas, de todas las classes so-
cials, pera tractar del mellor modo
de commemorar lo vigèssim quint
aniversari de l'elevació a la suprema
gerarquía de l'Iglesia, de S. S. Lleó
XIII.

Además d'altres actes religiosos se
acordà celebrar a la catedral un so-
lemne triduo'ls dias 27 y 28 del cor-
rent y primer de Mars, y demanar a
tots los vehins de Tarragona que'l
darrer dia iluminin y endomasquin
los balcones.

Tots los reunits oferiren treballar
pera'l major lluitament de tan solemne
aniversari. Sabèm que l'idea será ben
apoyada per la majoria dels vehins.

Lo dimars passat se solucionà per
complet la vaga de Reus, que tants
perjudicis materials ha ocasionat al
comerc de tota la Comarca.

L'alegría que regnà entre'l vehi-
nat d'aque'la població al ferse públi-
ca tan agradable nova, fou gran y la
satisfacció d'una y d'altra part sem-
bla que ha sigut tan completa qu'es
molt dificil se torni a parlar de vagas
en molt temps.

Aixis ho esperèm.

Dintre de poch, los elegants salons
de nostra Associació Catalanista su-
friran una completa reforma. La
Junta Directiva treballa de ferm pera
que'ls socis pogan gaudir de todas las
comoditats desitjables, y a n'aquest
objecte ja s'han encomenat diferents
obras d'adorno y confort.

Això farà segurament que la con-
currencia de socis aumenti de dia en
dia, cosa que ja actualment se nota.

Lo dijous de la passada setmana
quedà constituída a l'Associació Ca-
talanista d'aquesta ciutat, la Comissió
que ha d'entendre en tot lo referent
a la propera visita de l'Orfeó Català.
La esmentada Comissió ha comen-
sat ja'ls treballs preliminars.

Per falta de lloch deixem d'inser-
tar lo fallo del certamen científic y
literari, organísat pel Seminari Pon-
tific de Tarragona pera solemnisar
lo XXX aniversari de S. S. Lleó XIII.
Lo publicarem en lo próxim número.

Lo premi que en lo Certamen del
Seminari Pontific hi té otort lo seu
Vis-Canciller y Prefecte d'Estudis
Dr. D. Joan Corominas, que consis-
teix en un ram de jassamins de plata

al qui mellor y més sentimentalment
canti la *Providencial llongevitat de Lleó
XIII*, l'ha guanyat l'entusiasta com-
pany de causa y llicenciat en Filoso-
fia y en Dret Mossén Jordi Canadell,
Pbre. a qui, per aital motiu, felicit-
tèm de debò.

Lo passat dijous contragueren
matrimoni en l'iglesia de Sant Joan
d'aquesta ciutat, nostre amic lo
conegut comerciant D. Matias Mallol
y la bella Srta. D.ª Josepha Gabriel.

Al donar la més completa enho-
rbona als nous esposos y a sas dis-
tingidas familias, fem vots pera que
la felicitat dels primers sia inacaba-
ble.

Per ascens ha sigut traslatat a
l'Audiencia provincial de Badajoz,
lo jutge de primera instancia d'aquest
partit D. Enrich Hidalgo Romo.

Segons se deya ahir, pera ocupar
aquesta vacant s'ha designat al Tin-
ent Fiscal d'aquesta Audiencia, don
Carles de la Quintana.

Lo dimecres morí, D. Manel de
Orovio y Mestre (a. C. s.), persona
molt coneguda a Tarragona, per ha-
ver desempenyat diferents càrrechs
oficials y perteneixer d'antich al co-
mers de la plassa. Lo Sr. Orovio era
una de las personalitats més signifi-
cadas pel partit conservador.

Rebi la distingida familia del finat
nostre més sentit pèsam.

Segons llegim en un confrare, los
beneficis realissats per la Cerillera
l'any 1902, pujan a 1.204.947 ptas.,
repartintse'ls accionistas 40 ptas.,
al primer semestre y 50 al segon, o sia
un deviendo de 90 ptas. equivalent
al 18 per 100 del valor nominal dels
títols, aixó sense comptar lo que cada
fabricant guanya ab lo treball de sas
fàbricas.

Y viscan los monopolis!

Convalecencias.—Ovi Lectina Gtol.

De nostre particular amic don
Pere Redón, propietari del Cafè de
las Set Portas, hem rebut un bonich
catàlech dels aperitius, cognacs, li-
cors, refrescos y vins, que's troban
de venda en dit acreditat establiment.

Agram l'envió.

Després de llarchs sufriments passà
lo dimars d'it'm a mellor vida la res-
pectable senyora D.ª Teresa Mestrés
Sugrañes, viuda de D. Joseph Reyes.

Al transmetrer a la familia Reyes
nostre més sentit pèsam, fem vots
pera Déu los hi concedeixi la resigna-
ció necessaria en tan tristas circums-
tancias, associantnos a las mostras de
consideració que rebé'l dia de l'ent-
erro de la finada, quin acte's vegé
concorregut per nombrosas repre-
sentacions de todas las classes socials,
essent bona mostra de la considera-
ció que a Tarragona disfruta la fami-
lia Reyes.

Neurastenias.—Neurosteógeno Su-
grañes.

Hem rebut lo número cinch, co-
rresponent al 31 de Janer del *Boletín
Municipal Tarraconense* publicació
cada dia més recomenada dins de la
especialitat Administrativa.

La Junta directiva del «Centre Ca-
talà» ha quedat definitivament con-
stituída en la següent forma:

President, D. Joseph Tuset Maga-
rolas; Vis-president, D. Bernabé Mar-
ti Bofarull; Secretari, D. Jordi Pedrol
Solé; Vis-secretari, D. Rafel Casellas;
Comptador, D. Antoni Vicens, Tre-
soror, D. Camilo Rodriguez; Biblio-
otecari, D. Esteve Vendrell; Vocals,
D. Joseph Solé Montagut, D. Emili
Baiges, D. Plàcit Labate, D. Fran-
cesch Plana, D. Francesch Reventós
y D. Francesch Tuset.

Se diu que'l Govern ha concedit
de nou la subvenció de trescentas mil
pessetas pera seguir las obras del port
de Tarragona.

Celebrarem que's confirmi la noti-
cia.

SI SENYOR

No hi ha cap confitura comparable a las tan anomenadas pastillas ALONSO HERMANOS
elaboradas a Logroño de fa més de 40 anys. Són eficasment recomenadas per son agradabilis-
sim paladar y excelentes condiciones nutritivas que las fan superiores a todas las imitaciones.

Venda exclusiva: Ultramarins y comestibles de JOSEP CARDONA, Portalet, 1 y
Plassa de la Font, 51, Tarragona.—Marca de fàbrica «La Cabra».—Unich depòsit
a Tarragona de las anomenadas pastas italianas pera sopa, que's reben semanalment als esta-
bliments Cardona, carrer del Portalet, n.º 1, Plassa de la Font, 51, y carrer de Apodaca, 27.
Participem als consumidores de tan excelent pasta, que visitin lo depòsit que tenen los senyors
Cardona, en lo que hi trobaran un variat assortit de ditas pastas italianas a preus sumament
baratos.—Venda de pa y sopa «Gluten» pera'ls diabètics. Extens assortit de distintas classes de
jornatges nacionals y extrangers.

Portalet, 1.—Plassa de la Font, 51.—Apodaca, 27

Ha sigut nomenat organista de
aquesta Catedral lo Rvt. Theodor
Echegoyén que anava en primer lloch
de la terna.

S'ha rebut confirmació oficial de
la mort ab-intestat a Veracruz de
D. Tomás Rossell, fill d'aquesta ciu-
tat.

Deixa una herencia d'un milió de
duros a disposició dels que acreditin
legalment ésser los seus descendents
més directes.

Ab l'esqué del milió, ja veuran
quants Rossells sortiran.

Aquesta nit tindrà lloch al «Centre
Català» un lluhit ball de màscaras,
que promet estar molt concorregut,
seguint en aquest punt la tradició de
totas las festas que's celebran en
aquella simpática casa.

En un dels salons estaran esposats
los premis que's distribuiran prop-
erament entre las màscaras que més
se distingixin pel seu bon gust y
riqueza en lo vestir.

Lo passat diumenge tingué lloch
a l'Ajuntament la sessió de quintas
en la que's realissà l'odiosa rifa de
homes.

Sembla que la generalitat dels jo-
ves d'aquesta ciutat a qui'ls hi ha
tocat en sòrt o en desgracia número
baix, perteneixen a familias modes-
tas, que no podran lliurarlos per
falta de medis.

Ventajas del règim que patim!

Avuy comensaran a disfrutar los
fadrins forners del descans dominical
que'ls seus amos los hi han otorgat.

La nova associació *Catalunya Fe-
deral*, constituída a Barcelona, no-
menà'l *Consell* següent:
President, D. Francisco Pi y Su-
nyer;

Vis-president, D. Juli Marial.
Secretari, D. Carles Ventura.
Vis-secretari, D. Manel Marinell-
lo.
Vocals, D. Miquel Laporta, don
Baldomer Tona, D. R. Roig, D. Ra-
fel Puig y D. Francisco Torres.

Aviat se publicarà'l manifest que
la *Catalunya Federal* dirigeix al po-
ble català.

Orfebreria religiosa y ornamentals de
Iglesia.—J. CABALLÉ GOYENECHÉ.

Hem rebut lo número 2 de l'im-
portant revista *Catalunya*, correspo-
nent al mes de Janer, ab lo següent
sumari:

I. Therosqui de Mericourt per Al-
bert Aguiló.—II. Un pròlech d'Aure-
li Ribaela.—III. En Bernad lo fill de
viuda, per Mossén Miquel Gayá y
Banyá (ilustracions de M. Durán).—
IV. M'han dit... per Francesch Jam-
mes (traduició per C. J. E.).—Nafri
per R. Font y Presas.—VI. Cant de
Patria, per Ramon Clavellet (ilustra-
ció de M. Llomqueras).—VII. Cap-
vespre, per M. Durán y Durán.—
VIII. Una agonia, per Prudenci Ber-
trand.—IX. Grans de pòls, poesias
d'en Frederich Rahola, M. Mercè
d'Arsais y J. Martinez de Serma.—
X.—Música catalana, per Simó Bru-
nel.—XI. Congrés universitari cata-
là.—XII. Actualitats.—XIII. Premp-
sa.—XIV. Llibres.

Cansat de provar específichs sen-
se cap resultat, l'únich que m'ha fet
surtir espessíssim cabell a la calva
més gran que'l meu cap tenia, és
lo vegetal «Azgar» del perruquer
CASALS.

—Camisas y corbatas alta nove-
tat. Camisería de Pau Brú, Comte de
Rius, 20.

TIP. DE FRANCESH SUGRAÑES, COMTE DE RIUS, 9

SVENSKA LLOYD

LINIA DE VAPORS DE LLOYD SUECH DE GOTHENBURG

SERVY BI-MENSUAL ENTRE TARRAGONA Y LOS PORTS ESCANDINAVS

Lo vapor suech *Scandinavia*, sortirà
del 20 al 29 de Febrer, admetent, càrrega pera
Marsella, Gotemburg, Copenhagen, Estoc-
kholm, Cristiania, Bergen, Malmö, Helsing-
borg, Norrköping, Gefle, Sundswaly Stettin,
Danzig, Koeningsberg, Libau, Riga y demás
ports de Suecia, Noruega, Dinamarca, Ale-
manya y Russia.
Lo despatxan sos agents Srs. Boada ger-
mans.

Tharra y C.^a de Sevilla

Linia regular de grans vapors

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Alme-
ria, Málaga, Sevilla, Cádiz, Huelva, Vigo,
Marín, Villagarcía, Carril, Corunya, Ferrol,
Rivadeo, Gijón, Santander, Bilbao, Pasages-
San Sebastián, Bayonne, Bordeaux, Nantes-
Dun-Kerque, Havre y París.

Sortirà d'aquest port lo dia 19 de Febrer lo
vapor *Cabo Trafalgar*, son capitá don
Mauel Ferreiro, admetent càrrega y pas-
saters pera'ls citats ports.
Lo despatxa son consignatari D. Marián
Peres.

Compañía Valenciana de Navegación

Linia regular de grans y ràpids vapors

ENTRE

Espanya, França è Italia

Vapors de la Compañía

Sagunto, Alcira, Játiva, Grao, Martos, Cabañal y Denia

Sortidas fixes y setmanals del port de Tar-
ragona, directament pera **Marsella y
Génova** los dimars de cada setmana esca-
la quinzenal a **Liorna**.

Pera **Valencia, Alacant, Alme-
ria, Málaga, Algeciras, Cadiz y
Huelva** los dijous de cada setmana.
Miatjes extraordinaris a **Marsella y
Niza**.

S'admet passatge y càrrega a nolits reduits,
S'admet càrrega ab nolit seguit y coneix-
ment directe pera New-York, Nàpols, Baril
Siracusa, Messina, Catania, Palermo, Caglia-
ri, Venecia, Malta, Triest, Fiume, Odessa,
Braila, Galats, Alexandria, Port-Said, Suez,
Aden, Bombay, Singapur, Hong-Kong, ab
trasbordó a Génova.

Agent: **D. Román Musolas**

Carrer d'Apodaca, 35.—TARRAGONA.—Teléfono, núm. 34

S'arrendarà

o vendrà l'edifici
núm. 16 del carrer
de la Pau y núme-
ro 15 de la del Ge-
neral Contreras, ab pago al comptat o a
plazos. En dit edifici hi ha cups de basta-
nta cabuda y dos pous ab aigua abun-
dant reunint dit local condicions pera
poderhi instalar cualsevol industria.
Pera tractar dirigirse al mateix inter-
ressat, qu'avuy en dia l'ocupa, o bé a don
Joseph M.ª Pagés, Enginier a Reus.

EN VENDA A PREU MÓDIGH

La casa núm. 4 del carrer del Por-
talet, d'aquesta ciutat.

Informarà lo Notari D. Simó Gra-
munt.

Sant Agustí, 19, 1.^a

(Seguirá)

La Senyera de "Joventut"

Subscripció oberta per las donas de
Tarragona y sa comarca pera
regalar una Senyera a "Joventut
Catalanista".

Suma anterior, 173 ptas.

- Senyoreta Na Maria del Pilar Ri-
poll, 10 pessetas.—Srta. Na Conxa
Rossell, 4.—Srta. Na Maria Torras,
5.—Srta. Na Trinitat Torras, 5.—
Srta. Na Ramona Pascual de Ventosa,
15.—Srta. Na Maria Ventosa Pascual,
10.—Srta. N'Antonia Ventosa Pas-
cual, 10.—Srta. Na Josepha Teixidó
y Grau, 2'50.—Srta. Na Carme Cal-
vet, 1.—Srta. Na Josepha Martinez,
0'25.—Srta. Na Carme Martinez, 0'25.—
Srta. N. N., 3.—Srta. Na Dolors
Avila, 1.—Srta. Na Francisca Avila,
1.—Srta. Na Dolors Balcells y Suel-
ves, 5.—Srta. D.ª Dolors de Ferrer y
de Müller, 15.—Srta. Na Maria Mont-
serrat Güell y López, 15.—Srta. Na
Josephina Soler y Bas, 12'50.—Se-
nyoreta Na Mercé Soler y Bas, 12'50.
- Srta. Na Maria Romeu de Sevil, 10.
—Una Catalana, 5.—Srta. T. R.,
2'50.—Srta. D. R., 2'50.—Srta. A. R.,
2'50.—Srta. Na Mercé Martorell, 2.—
Srta. Na Mercé Sardá Maymó, 2.—
Srta. Na Josepha Vidal Martí, 2.—
Srta. Na Dolors Vallvé, 2'50.—Se-
nyoreta Na Maria Vallvé, 2'50.—Se-
nyora A. R., 15.—Srta. J. R., 10.—
Srta. N'Angela Panadés (Figuerola),
1.—N. N., 5.—Srta. Na Carme Blay,
2.—Srta. Na Teresa Guardiola, 2'50.—
Srta. N'Eulalia Manyé de Raba-
dá, 1.—Srta. Na Maria Rabadà Manyé,
1.—Srta. Na Rosalia Morera de Vall-
vé, 5.—M. N., 2.—Srta. Na Concep-
ció Sevil de Pujol, 5.

TOTAL, 384 pessetas.

En lo nombre passat, per erro de
caixa, aparegué Matilde Ferré per
Matilde Terré. Cal ferho constar ai-
xis.

En los números vinents continua-
rem la llista.

Sants de la setmana

Diumenge, 15 de Febrer.—Sants
Fausti pbr. y Jovita diác. germans
mrs.—Dilluns, 16.—Sts. Onèssim b.
y Julià mrs.—Dimars, 17.—Sts. Po-
licroni b. y Rómul mrs.—Dimecres,
18.—St. Simó b. y mr. y la beata
Cristiana vg.—Dijous, 19.—Sts. Man-
suet y Alvaro cfs.—Divendres, 20.
—Sts. Sadot b. y Nemésí-mrs.—Dis-
sapte, 21.—Sts. Verulo y Secundi
mrs.—Festa de la Misteriosa Llum a
Manresa.

Quaranta horas, continúan a l'Igle-
sia de St. Miquel y dissapte comen-
saran a l'Iglesia de Nazareth.

Xarop de hipofosfats CLIMENT

La llegítima marca "SALUD"

Srs. Climent y C.^a—Tortosa.—Molt Srs. meus: Lo Nen X. de tres anys, sofria desde més d'un any d'una escrófula crònica. Cansat d'usar sens cap resultat quantas emulsions y reconstituyents se preconten per aquets cassos, vaig ensejar los Hipofosfats Climent, trobant consol lo pacient, ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Satoriz, Catedràtic de Barcelona.

Srs. Climent y C.^a—Tortosa.—Molt senyors meus: Puchassegararlos qu'en tots los cassos d'Asthenia presentats a la meua clínica a causa d'afeccions genitals provinents de la falta de fixesa de las viscera abdominals (Enteróptosis) lo Xarop Climent marca SALUD m'ha donat inmillorables resultats.—Dr. Gibert, Especialista en parts y malalties de la dona.

Exigeixis lo llegítim Xarop Climent SALUD, únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s'en expén altre del mateix nom.

Srs. Climent y C.^a—Tortosa.—Molt senyors meus: Haventse presentat a la meua clínica la Sra. D.ª N. N. afectada d'oro-anemia, ab irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forsa, vaig prescriureli lo Xarop Climent marca SALUD, y toren assolitros los resultats, donchs en poch temps cobra appetit y forsa y se li regularisaren las reglas.—Dr. Letamendi.

Ovi

Lecitina

Giol

(Lecitina de rovell d'ou)

Tónich. Reconstituyent

Antineurasténich

La Joya del Centre

Establiment de begudas

DE

JOSEPH RIOLA

Tarragona.—22. RAMBLA DE SANT JOAN. 22.—Tarragona

Cervesa fresca Moritz, rebuda diariament de la fàbrica. Horxatas y xarops fins, nectars y demés begudas del temps. Dipòsit de gel.—Vins y licors de las més acreditadas marcas a preus econòmichs

SE SERVEIX A DOMICILI

Horas de classe.—PINTURA.—Classe pera noys: De set a dos quar de uou del matí.

Classe pera senyoretas.—De dos quarts de duas a las tres de la tarde.

DIBUJ.—Pera senyoretas: A la mateixa hora de la classe de pintura.

Pera noys: De set a dos quarts de nou del vespre.

GABINET Y CLÍNICA DENTAL

DE

A. PONS ICART

SAN AGUSTI, NUM. 21, PIS SEGON, TARRAGONA

Tractament especial de las malalties de las dents y genivas. Extracció de dents, caxals y arrels sense dolor. Especialitat en emplastes, emplomaduras y orificacions. Perfeccionament en la construcció de pessas y dentaduras de totas classes.

MAQUINARIA

agrícola, industrial y vinícola

Complert assortit en ferreteria

MARCELÍ VICENS

APODACA, 27, TARRAGONA

Únich representant en aquesta provincia de l'important casa de Barcelona, Srs. Ignaci Sanpere y C.^a, constructores d'aradas y bógits pera ondas llauradas y demés màquines agrícolas.

Lo Camp de Tarragona

SETMANARI CATALANISTA

Redacció y Administració: Mendez Núñez, 6

Tarragona, trimestre..... 1 pesseta
Fora..... 1 »
Extranger..... 2 »
Número d'avuy..... 10 cért.s

Anuncis a preus reduïts

Joan Ruiz y Porta

Procurador

Méndez Núñez, 16, 2.ª TARRAGONA

EXCELSER

En Llanas ven uns paraigüas de semi-seda y cutó, de color inalterable y teixit tantíssim bó, que resisteix tota proba al devall d'uu canaló.

Ademés, també té uns vanos ab pintats tan rebóns, qni ai Rafel ni Murillo los podrian fer melló, apropòsit per regalós; causan gran admiració.

Trobaran també sombrillas y un gran assortit de bastóns, parassols de totas menas que són molt barato y bons. Mellor dit: no ya cap casa en tan bonas condicions.

26, COMTE DE RIUS, 26

Negoci lucratiu

Venda de varias participacions, de la societat tarragonina Pedrol y Companya, domiciliada en aquesta ciutat y dedicada a l'extracció de materias fecals pel sistema «INODORO».

Darán rahó a l'Administració d'aquest setmanari.

Fàbrica de sabó

DE

Miquel Melendres

Sabó desde 0.20 ptas., 0.22 y hasta 0.35 la lliura. Se serveix a domicili. Vilamitjana, 9, (Plá de la Seu, devant la porta de Sta. Tecla).

FUSTERIA

En aquest antich y acreditat taller se construeix heix tot lo referent al ram de fusteria, lo mateix en quant a obras, que'n treballs artístich-decoratius y de luxo.

11, MENDEZ NUÑEZ, 11.

Centre d'Instrucció Musical de Tarragona

EN LO

SALÓ AYNÉ

Queda oberta la matrícula pera l'ingrés a las classes de Solfeig, Teoria de la música, Piano y Instruments d'arch. Lo dia 1.er de Octubre quedá obert lo curs de 1902 a 1903.

Horas de classe

Senyoretas: de 5 a 7 de la tarde. Noys: de 6 a 8 de la nit.

RELOTGERIA

DE

F. RIGAU

Baixada de Misericordia 14 TARRAGONA

Gran assortit de rellotges de totas classes y preus. Taller de composturas.

CLÍNICA DENTAL

DE

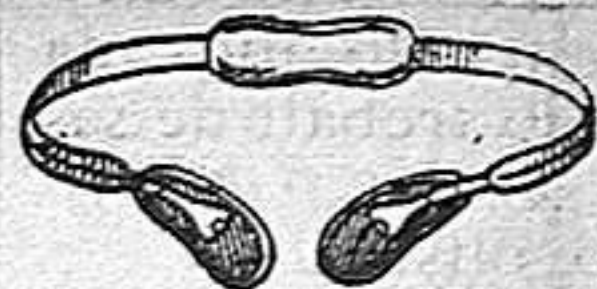
D. FULGENCI AGUSTÍ ALEU

PROFESSOR-DENTISTA

Unió, 44, pral.-Tarragona

Curació prompta de las malalties de la boca y dents. Extraccions sense dolor. Orificacions, empastaments y tota classe de obturacions.

Construcció de dents, dentaduras y aparells de totas classes y empleo de tots los anestessichs coneguts.

Gran fàbrica de braguers

34, Unió, 34

Herniados (TRENCATS)

Aquest establiment compta ab los avensos més moderns y pràctichs que la ciencia requereix pera la construcció y aplicació de tota classe de braguers y d'aparells ortopèdichs.

Especialitat en lo braguer Articular Regulador Sistema Montserrat y ab lo tractament de las trenaduras.

Grans existencias en braguerets de goma pera la curació radical de las trenaduras congènitas y adquiridas de l'infancia y tot lo concernent a Cirujia y a Ortopedia.

Casa recomenada per tots los senyors metjes que han tingut ocasió de conèixerla, tant per los gèneros de son catàlech com per los preus reduhits.

PERE MONTSERRAT, Unió, 34.-TARRAGONA

La veritable propaganda

és farà usant tots los cataláns l'inmillorable Paper de fumar CATALUNYA.

ABONOS

químichs y minerals garantits per son més alt poder fertilisant, elaborant los complerts especials pera cada terra y cultiu.

ABONOS

organo-químichs propis pera plantacions preparantlos també ab atenció a las necessitats de la planta y terra a que deuen destinarse. Despullas, tercerilla etz., grans llegums etz.

COMISIONS Y REPRESENTACIONES

QUINTANA Y TORRES

Carrer de Barcelona, 4.-Tarragona

Serveys de la Companyia Trasatlántica

Línia de Cuba y Méxich.—Lo dia 16 de Febrer sortirà de Bilbao, lo 19 de Santander y'l 20 de Coruña, lo vapor **C. de Cádiz**, directament pera Habana y Veracruz. Ad met passatge y carrega per Costafirme y Pacific ab trasbord a Habana al vapor de la línia de Venezuela-Colombia. Combinacions pera'l litoral de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Línia de Nova-York, Cuba y Méxich.—Lo dia 24 de Febrer sortira de Barcelona, lo 26 de Malaga y'l 28 de Cadiz lo vapor **León XIII**, directament pera Nova-York, Habana y Veracruz. Combinacions pera distints punts dels Estats Units, litorals de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Línia de Venezuela-Colombia.—Lo dia 11 de Febrer sortirà de Barcelona, lo 13 de Malaga y'l 15 de Cadiz, lo vapor **Manuel Calvo**, directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de La Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello y La Guayra, admetent passatge y carrega per Veracruz ab trasbord a Habana. Combina pel ferro-carril de Panamá ab las companyas de navegació del Pacific, pera quals ports admet passatge y carrega ab bitllets y connexions directes. Combinació pera'l litoral de Cuba y Puerto Rico. S'admet passatge pera Puerto Plata ab trasbord a Puerto Rico y pera Santo Domingo y San Pedro de Macoris, ab trasbord a Habana. També carrega pera Maracaibo, Carupano y Trinitat ab trasbord a Curaçao.

Línia de Filipinas.—Lo dia 28 de Febrer sortirà de Barcelona, habent fet las escalas intermitias lo vapor **Alicante**, directament pera Port-Said, Suez, Colombo, Singapore y Manila, servint per trasbord los ports de la costa Oriental d'Àfrica, de la India, Java, Sumatra, China, Japó y Australia.

Línia de Buenos Aires.—Lo dia 2 Mars sortirà de Barcelona, l'13 de Valencia, l'15 de Malaga y'l 17 de Cadiz, lo vapor **Reina María Cristina** directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

Línia de Canarias.—Lo 17 de Febrer sortirà de Barcelona lo 18 de Valencia, lo 19 d'Alacant, lo 20 de Malaga y'l 22 de Cadiz, lo vapor **M. L. Villaverde**, directament pera Casablanca, Mazagan, Las Palmas, Santa Cruz de la Palma y Santa Cruz de Tenerife, retornant a Barcelona per Cadiz, Alacant y Valencia.

Línia de Fernando Póo.—Lo dia 25 de Mars sortirà de Barcelona y el 30 de Cadiz, lo vapor **San Francisco** pera Fernando Póo, ab escalas en Casablanca, Mazagan y altres ports de la Costa occidental d'Àfrica y Golf de Guinea.

Línia de Tanger.—Sortidas de Cádiz: dillúns, dimecres y divendres. Sortidas de Tanger: dimars, dijous y dissabtes. Pera més informes dirigirse a son agent **D. Emili Borrás**

Elixir á la Ingluvina GIOL

Es lo millor remey pera la prompte y segura curació de totas las malalties del

VENTRELL

per crònicas que sían, regularisant son funcionament y reforsant los debilitats. De venta en totas las Farmacias y en casa son autor, **Passeig de Gracia, 4, Barcelona.**

Farmacia Plana

al costat de la antiga

CASA FIGUERAS REAL, 6.—Tarragona

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complert assortit de medicació pera curas antisepticas.—Especialitats nacionals y extrangeras.

Ayguas minero-medicinals TARRAGONA

Drogueria Plana

Antiga casa Figueras

Real 6, cantonada Rebollado 20

En aquesta casa trobará la industria, la agricultura y las arts, un complert surtit de drogas, sulfat y primeras materias pera abonos ab riqueza garantida y de importació directa.

PREUS LIMITATS VERITAT

Sofre FLORESTILLA de la millor marca TARRAGONA

Academia Duarte

Carrer de la Palma, 2.-Tarragona

Se donan conferencias de tots los cursos de las Facultats de Dret y Ciencias socials y Filosofía y Llettras, comprenent en aquesta darrera las seccions corresponents a las tres llicenciaturas.

Lo curs, com en anys anteriors, comensará'l dia 1.er d'Octubre, com aixís ho disposa l'art. 3.er del Reglament. S'admeten alumnes interns y externs. L'Academia compta ab sufficient nombre de professors titulars pera cada secció.

Pera informes al Director **D. Francesch Duarte**, advocat, beneficiat de la S. I. Metropolitana.

CERVESA

de primera calitat, se serveix a preus reduhits en l'acreditat establiment

LA BATERIA

Rambla St. Joan, núm. 39

Gran assortit de vins y licors de totas classes, marcas de primera y preus econòmichs.

Gabinet de malalties dels ulls

DE

Eduard Tello

METJE OCULISTA

Ex-intern, per oposició de la Facultat de Medicina.—Ajudant de l'Oculista Dr. Rios. Horas de consulta: De 11 a 1 y de 4 a 6.—Gratis als pobres.

Comte de Rius, 11, pral.

Lo Dr. J. Jordán

DENTISTA

Té l'honor d'oferir a sos nombrosos clients y al públich en general, lo **Gabinet Odontològich** que ab los millors avensos de la Odontologia moderna ha establert a

Barcelona, Passeig de Gracia, 4, 1.ª (cantonada al carrer de Caspe, junt ab teatres Tivoli y Novetats) y fentlos aixís mateix avinent que opera tots los dillúns a REUS en sa antiga clínica dental

Plassa de Prim, núm. 2, primer pis

DE LAS 9 DEL MATÍ A LAS 5 DE LA TARDE

EMULSIÓ NADAL

Unica que conté'l 80 per 100 d'oli pur de fetge de bacallá

Aprobada y recomenada per las Academies de Metjes y Apotecaris

LA MELLOR:

LA MÉS AGRADABLE

Aygua naf SERRA

Aquesta triple aygua de flors de taronger, de perfumada y deliciosa aroma está elaborada ab lo tendre, fresca y escullida del taronger agre y's vend en botellas de 1/4 de litre al preu d'una pesseta.

A engrés importants descomptes. Farmacia y laboratori de A. Serra.—Reus

A la menuda: Farmacia del Centro.—Tarragona.—Demandar AYGUA NAF SERRA